

El tàndem Rosa Vergés-Rosa Romero (directora i productora, respectivament), va rebre bones crítiques de la seva primera pel·lícula, *Boom Boom*.

LUIGI MARTINI

La dificultat de fer la segona pel·lícula

Si són Roses, floriran

L'èxit de *Boom Boom* va ser qualificat per molts d'esperançador. S'estrenava directora i productora amb èxit i amb aires renovadors. Aquell èxit de fa tres anys no ha significat, però, que Rosa Vergés hagi tingut un camí de roses per a fer la seva segona pel·lícula. Tot el contrari.

Estances pintades de colors pàl·lids. Dones treballant. Telèfons i repic de teclats, però també un silenci especial. Com de temple. S'hi couen històries, en aquesta casa. La sala on tindrà lloc la conversa té una taula d'aquelles que s'allarguen perquè hi puguin cabre el màxim de papers alhora. Ara, massa d'hora per als *brainstormings*, és impecablement neta. En una taula amb rodes, un monitor i tres magnetoscòpis Beta i VHS. A una banda, prestatges plens de còpies de vídeo que agraden a les dues Roses: *Chatarra* de Félix Rotaeta, *Lola* de Bigas Luna, *Variacions Gould* de Manuel Hueriga i *Vacas* de Julio Medem. Però la majoria de cintes duen escrit *Boom Boom*: *Boom Boom tràiler*, *Boom Boom clip*, càsting *Sergi Mateu*, càsting *Viktor*

Laszlo. Un pòster de la pel·lícula presideix la paret més gran: Viktor Laszlo amb el barnús posat, apunta amb l'eixugacabells, amb intenció de disparar, al contestador automàtic del telèfon on el seu ex enregistra missatges reconciliadors. Però a la paret, hi queda força espai. Un espai que encara no ocupa el pòster de la que serà la segona pel·lícula del tàndem Rosa Vergés-Rosa Romero. I ningú no desitja més que elles penjar aquest segon pòster.

Sembla lògic que si un director fa la seva primera pel·lícula, i aquesta és un èxit, es posi a fer la segona. *Boom Boom* seria com l'excepció que confirma aquesta regla o la constatació que alguna cosa falla en el cinema del país. Si tirem uns anys enrere i repassem les òperes primes que

van acompanyar *Boom Boom* en la seva travessia europea, comprovem que el parisenc Eric Rochant, que va revelar-se amb *Un monde sans pitié*, roda la seva tercera pel·lícula. El belga Jaco Van Dormael, celebrat autor de *Toto le héros*, té tot el món cultural belga, francòfon i flamenc, esperant ansiós que enllesteixi el guió del seu segon film.

Als Estats Units gasten aquests mateixos bons costums. Quan un jove director independent dóna bons resultats a taquilla, no el deixen escapar. Gràcies a això, Soderbergh, que debutà amb *Sexo, mentiras y cintas de vídeo*, ja va per la tercera pel·lícula.

Però no cal anar tan lluny. Les dues grans revelacions del cinema basc, els joves Juanma Bajo Ulloa i Julio Medem,

roden les segones pel·lícules. Per ells, l'èxit de crítica d'*Alas de mariposa* (premi al Festival de Sant Sebastià) i *Vacas* (premi de la crítica de Nova York) ha significat un punt i seguit. El que es podia esperar.

EL RESSÒ LLUNYÀ DE *BOOM BOOM*

L'èxit de *Boom Boom* semblava fer preveure que Rosa Vergés i Rosa Romero també entrarien en aquesta dinàmica, i més tenint en compte que el rastre de *Boom Boom* s'ha fet sentir en el cinema català.

Fa dos anys, *Boom Boom* rebia els premis de millor pel·lícula, millor directora i millor actor protagonista, en la convocatòria anual dels Premis Nacionals de Cinematografia de la Generalitat de

La reacció del públic, que va anar a les cinc sales que van projectar el film en la seva estrena a Barcelona va ser boníssima. *Boom Boom* va ser, ara fa quatre anys, l'entrada de saba nova al cinema; directora i productora en una pel·lícula que va saber espremer al màxim els recursos amb què comptava i aconseguir una comèdia intel·ligent. *Boom Boom* arribava amb l'aura de la joventut, aportava una nova manera d'explicar històries i una nova manera de confeccionar-ne: era coproduïda per Bèlgica i formava part d'un projecte europeu, el Programa Media. No només això. Vist l'èxit del film, el món cinematogràfic català va voler aprofitar les expectatives que l'òpera prima de Vergés havia ajudat a crear. Així, en un moment que semblava daurat, qui més i qui menys es va posar a produir

nom. Rosa Vergés, fent una irònica referència a les dificultats de tirar endavant el seu actual projecte, diu "Per a *Souvenir* vam escriure una història que passava el 1991. Ja hem fet alguns retocs al guió, però al pas que anem se'ns convertirà en una pel·lícula d'època".

EL LABERINT INSTITUCIONAL

Abans que s'acabi aquest mes, directora i productora tornaran a trucar les portes del Ministeri de Cultura. Ni elles mateixes no s'acaben de creure que fan aquest mateix camí per segona vegada amb el mateix projecte sota el braç. Creuen que l'èxit de *Boom Boom* no es mereixia això. Rosa Romero treu de l'arxiu la cronologia de l'actual projecte i documenta la conversa. "El no del Ministeri de Cultura ens

L'èxit de *Boom Boom* no ha estat suficient fins ara per a obtenir subvencions de les institucions per a *Souvenir*, el segon projecte de les dues Roses. Dalt, fotograma del primer film, amb Viktor Laszlo i Àngels Gonyalons.

ARXIU

Catalunya. Vergés també va rebre el premi Revelació dels crítics cinematogràfics l'any 91 i en la seva *tournee* internacional, el film va ser present a la setmana de la crítica de Venècia i va tenir una acollida magnífica a Canes. Es va vendre per tot Europa i els Estats Units. I el que semblava més inusual, el fet que Rosa Vergés rebés el Goya a la millor directora novella i que García Tola convidés la directora al seu programa féu que *Boom Boom* fos la pel·lícula que traspassés els murs espanyols i arribés a Madrid —on havia estat estrenada sense gaire glòria— i hi fos reestrenada amb tots els ets i els uts en tornar de la seva gira europea.

una comèdia darrere l'altra. Com ha quedat demostrat amb el pas del temps, *Boom Boom* s'ha convertit en un títol fonamental del cinema català, ha creat escola, ha obert horitzons de producció i ha aixecat un gènere. Però tot plegat no és suficient perquè Rosa Vergés i Rosa Romero puguin afrontar el segon llargmetratge, *Souvenir*.

Aquest segon llargmetratge explica la història d'un japonès que es perd a Barcelona. Parla de la soledat a les grans ciutats i de com la història d'un individu anònim, en entrar en l'argument d'una pel·lícula i, per tant, ser escollit de la multitud, passa a ser una història amb

va sorprendre, després d'haver sabut que el projecte havia rebut una valoració positiva. Actualment, dels ajuts sol·licitats, hem rebut un informe favorable de la Generalitat, ara fa dos mesos, i un ajut de l'Script Found, del Programa Media, confirmat l'octubre del 91".

De les deu pel·lícules catalanes que l'any passat es van presentar als ajuts del Ministeri en l'apartat de "nous projectes", només una va rebre subvenció, *El sueño de Maureen* de Romà Guardiet. Quedaven al racó, a banda del pròxim film de les dues Roses, *Raül González (La història de un chorizo)* de Bigas Luna o *Sombras paralelas* de Gerard Gorme-

Hivern

NOVETATS LLIBRES

edicions 62 s|a

ELS SOFRIMENTS DEL VELL WERTHER

Bohumil Hrabal

Conflident, 20

Un llibre que ens descobreix el Hrabal més íntim, amb una visió tendra i irònica d'un món ja desaparegut.

edicions 3i4 València

ELS SERMONS DE SANT VICENT FERRER

Edició a cura de Tomàs Martínez

Col·lecció: L'Estel, núm. 13

Obra fonamental del religiós dominic que trasllueix la visió del seu món contemporani i la seua actitud personal davant esdeveniments concrets i puntuals.

Edicions Proa

EL MES PETIT DE TOTS

Lola Anglada, 247

Reedició facsímil d'un conte tradicional de Lola Anglada.

Editorial Empúries

L'AVENTURA DEL LLIBRE CATALÀ

Joan Fuster

Col·lecció Biblioteca Universal Empúries, núm. 60

Una petita obra mestra: la història del llibre als Països Catalans, des del primer llibre imprès en llengua catalana (a València, l'any 1474) fins a la nostra època.

Edicions Bromera

MOGUDA A LA BIBLIOTECA

Josep Gregori

Il·lustrador: Francesc Santana, 80 pàgs. 590 ples.

Col·lecció: El Micalet Galàctic, 22. Edat: a partir d'11 anys.

Unes ulleres eren tot el secret d'Agnès, la bibliotecària. Gràcies a aquells binocles, el protagonista coneixerà unes illes plenes de perills i aventures.

curial

TEATRE CATALÀ DEL ROSSELLÓ

Segles XVII-XIX (volum segon)

A cura de Felip Gardy, Enric Pral i Pep Vila

Biblioteca Torres Amat, 10

Obra bilingüe catalano-occitana del 1730, d'autor anònim i tema mitològic. Edició en la línia de recuperació del nostre teatre.

Edicions Proa

LA IMITACIÓ DE CRIST

Tomàs de Kempis

Col·lecció Clàssics del Cristianisme, 31

Malgrat el temps, aquesta obra continua essent un dels monuments importants de l'espiritualitat cristiana d'Occident.

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

JOAN LLUÍS VIVES. ANTOLOGIA DE TEXTOS

(Bilingüe Llatí-Català)

J. Pérez Durà, Ed.

Col. Estudis sobre la Universitat de València.

Una contribució a la diluïó del pensament humanista de Vives a través d'una selecció dels textos més significatius de l'autor.

edicions del bullent

EN L'OLIVERA DELS CIMALS ALTS

Maria Conca

Il·lustració de Càndid P. Solaz

Col·lecció: El gal en la lluna, 5-42 pàgs.

De quantes coses pot haver sigut testimoni secret una olivera mil·lenària. Aquesta te'n conta unes quantes, d'allò més versemblant si tens la imaginació i l'edat adequades.

TÒRCULA

RONDALLES VALENCIANES, VALÈNCIA, TÀNDEM ALBATROS

Les 36 rondalles d'Enric Valor adaptades per Rosa Serrano.

Tota la riquesa narrativa d'Enric Valor a l'abast dels lectors infantils.

zано, un altre director que sembla que hagi de pagar un preu elevat per fer la segona pel·lícula, sis anys després d'haver provocat l'eufòria de la crítica amb *El vent de l'illa*.

Que la subvenció no arribi perjudica doblement un projecte com *Souvenir*. De primer perquè falten uns diners i després perquè dificulta la coproducció, en aquest cas i excepcionalment, amb el Japó. "Per als nostres socis japonesos resulta una mica estrany que el nostre projecte no sigui abonat per l'estat. Ells desconfien d'una producció que al seu lloc d'origen no rep suport".

Rosa Vergés sospira, s'aguanta el cap amb la mà, "ens pensàvem que la segona pel·lícula ens costaria menys que la primera. Ara, però, la situació del cinema és absurda. El més vergonyós de tot és que Berlanga o Saura es troben en la mateixa situació que jo, que només he fet una pel·lícula". I afegeix: "La situació actual és més aviat de dispersió a tots els nivells. Si el cinema fos una cosa clandestina o misteriosa i secreta, segur que aconseguiria més ressò del que té ara". El símil que utilitza encara és més clar: "Som supervivents d'un naufragi d'imatges. Tots som molt valents, però estem cadascun a la nostra illa solitària, asseguts sobre una pila de llaunes de pel·lícules. L'intercanvi entre directors no existeix. No pots anar a veure les pel·lícules que fan els altres. Cadascú té prou feina a buscar-se la vida. Seria com trobar-se per plorar."

En una entrevista recent en aquest setmanari, Joan Guitart, conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, declarava que tenia previst d'apostar fort pel sector audiovisual. En el cas concret del cinema, Guitart deia que el més necessari eren els èxits. Però l'atzarosa història de *Souvenir* demostra que, amb un èxit, en aquest país, no n'hi ha prou; com a mínim en el cas del cinema, perquè es fa difícil de pensar en una altra indústria cultural en què es produís la paradoxa d'un creador rendible que no trobés continuïtat. Rosa Vergés i Rosa Romero pensen que la rendibilitat d'una pel·lícula supera l'àmbit estrictament econòmic: "Quan dúiem *Boom Boom* per tot el món ens adonàvem de la importància que una pel·lícula té en la imatge internacional d'un país. Si els qui ens manen sabessin la importància que té el cinema com a passaport en el món audiovisual, actuarien d'una altra manera. Segur".

Souvenir encara no és un record, sinó una esperança. Essent Roses, floriran.

Xènia Bussé